

SOMA'DA YAKININIZ KAYBETTİNİZ. ŞİMDİ NE YAPACAKSINIZ?

Yer sarsıntısı, çöküntüsü ve kayması, sel baskını gibi doğa olaylarında veya hava, deniz, demir ve karayollarında ya da maden ocaklarında meydana gelen kazalarda, binaların çökmesi, yıkılması gibi nedenlerle toplu ölümlerin olması halinde yapılması gereken işlemler normal ölüm olaylarından farklılık gösterebilmektedir.

1. Defin işlemi yapıldı mı?

O zaman ölen kişinin kimlik tespiti yapılmıştır. Bu aşamada nüfus müdürlüğüne giderek bu durumu nüfus kütüğüne tescil ettirin. Yanınıza ölüm belgesini almayı unutmayın.

2. Ölen kişiden geriye kalan malvarlığı (miras) ne olacak?

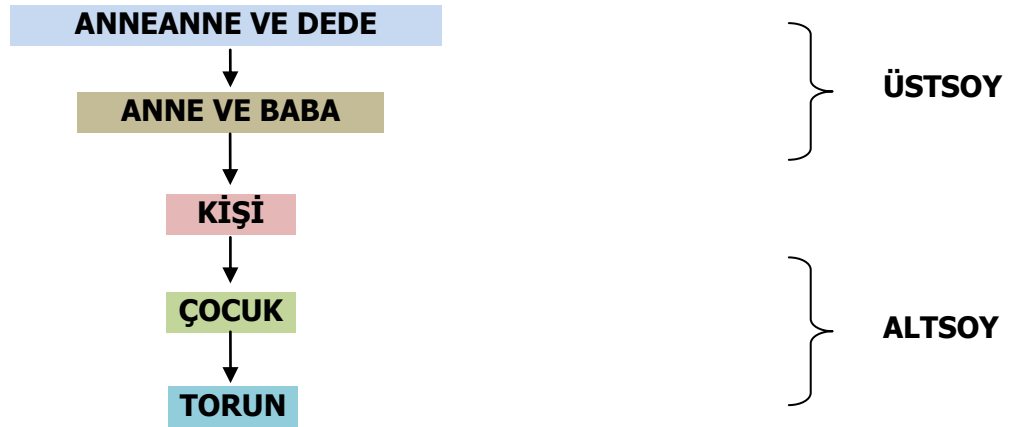
Mirasçılarının, ölen kişiden kalan taşınır taşınmaz mallar üstünde hak iddia edebilmesi için mutlaka mirasçılık belgesi almaları gerekmektedir. Mirasçılık belgesi, ölen kişinin mirasçılarını gösteren/tespit eden belgedir.

Ölen kişinin yasal mirasçıları yani çocukları¹, sağ kalan eşi, ölen kişinin anne ve babası, büyük anne veya büyük babası bunlar mevcut değilse diğer yakınları mirasçılık belgesi talep edebilirler. Bu kişilerden yalnızca bir tanesinin bu belgeye talep etmesi yeterlidir çünkü mirasçılık belgesi ölen kişinin tüm mirasçılarını gösterir.

Not: Bir kişinin mirasçıları önce çocukları ve varsa eşidir. Bu kişilerin hayatta olması halinde ölen kişinin anne, babası ve diğer yakınları mirasçı olamazlar.

Not: Ölen kişi ile resmi nikâhı bulunmayan eş, ölen kişinin mirasçısı olamaz.

Not: Bir kişinin altsoyu ve üstsoyu kimlerden oluşur?

¹ Evlilik dışında doğmuş ve soy bağı mahkeme aracılığıyla kurulan çocuk ve evlatlık dâhil.

3. Mirasçılık belgesi nasıl alınır?

Mirasçılık belgesi iki şekilde alınabilir:

- (i) Mirasçılardan her biri, ikamet ettikleri yerdeki veya miras bırakanın yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesine başvurmalıdır. Bunun için EK-1'de örneği yer alan bir dilekçe doldurarak kendilerine mirasçılık belgesi verilmesini talep edebilirler. Dilekçeye ek olarak nüfus kaydının sunulması işlemleri hızlandırabilmektedir. Tüm belgeler tam olduğu takdirde mirasçılık belgesi yaklaşık iki gün içerisinde hazırlanır. Bu işlem için öncelikle mahkemeye yaklaşık 130-140 TL arasında bir tutar yatırılır. Herhangi bir masraf (tebligat, yazışma vs.) yapılmadığı takdirde yatırılan tutarın yaklaşık 90 TL'lik miktarı daha sonra geri verilebilmektedir.
- (ii) Mirasçılar ayrıca notere başvurarak mirasçılık belgesi verilmesini talep edebilirler. Mirasçılık belgesinin noter aracılığıyla alınması çok daha kısa sürmekle birlikte daha masraflı olabilmektedir. Başvuru üzerine noter nüfus kayıtlarını inceleyerek başvuru sahiplerinin mirasçı olup olmadıklarını tespit eder. Keza nüfus kayıt örneğinin başvuru için götürülmesinde fayda vardır. Mirasçılık belgesi noterden alındığı takdirde tek bir kopya için yaklaşık 98-100 TL arasında bir masraf söz konusu olmaktadır. Nüsha sayısı arttıkça bu rakam her bir nüsha sayısı için 10 TL (110 TL, 120 TL, vd. şeklinde) artmaktadır.

4. Mirasçılık belgesi aldıktan sonra ne yapmalıyım?

- (i) Mirasçılar, ölen kişiden kendilerine kalan taşınır ve taşınmazları örneğin satmak gibi işlemler yapabilmek için veraset ve intikal vergisi ödemek zorundadır². Bu vergiyi ödmeden önce veraset ve intikal vergisi beyannamesi doldurması gerekir³.
- (ii) Veraset ve intikal vergisi beyannamesinde ölen kişiye ait tüm gayrimenkuller, menkuller ve diğer malvarlığı unsurları (banka hesabındaki paralar, motorlu araçlar, vs.) beyan edilmelidir.
- (iii) Veraset ve intikal vergisi beyannamesi imzalanır.
- (iv) Soma'da gerçekleşen maden kazasında hayatını kaybeden kişinin Türkiye'de yaşayan mirasçıları bu beyannameyi ölümü takip eden 4 ay içerisinde vermelidir.⁴

² Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinden mirasçıların vergisel yükümlülüklerine ilişkin olarak hazırlanan rehbera ulaşılabilir (<http://www.qib.gov.tr/index.php?id=63>).

³ Bu form standart bir form olup bir örneğine Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinden (<http://www.qib.gov.tr/index.php?id=274>) ulaşılabilir.

⁴ Eğer mirasçılar yurtdışında yaşıyorsa beyanname ölümü takip eden 8 ay içerisinde verilir.

(v) Soma maden kazasında hayatını kaybeden yakınınızın son ikametgahı Soma ise, beyannameyi Soma'da bulunan vergi dairesine vermeniz gerekmektedir.

Not: Ödenecek olan vergi miktarının hesaplanmasında uygulanacak vergi oranları ve esas alınacak tutarlar her yıl değişmektedir. Kalan miras 190.000 TL altında ise 2014 yılında ödenecek olan veraset ve intikal vergisi oranı %1'dir.

Not: Çocuklar ve eşe düşen miras payının (2014 yılı için) 146.306 TL'si için vergi ödenmez. Eğer eş tek başına mirasçı ise (2014 yılı için) 292.791 TL'si için vergi ödenmez.

EK 1-MİRASÇILIK BELGESİ TALEBİ İÇİN ÖRNEK DİLEKÇE

[TARİH]

SOMA [•]⁵ SULH HUKUK MAHKEMESİ HAKİMLİĞİ'NE

DAVACI : [Mirasçılık belgesi talep eden mirasçının adı, soyadı, adresi ve TC Kimlik No.]⁶

DAVALI : Hasımsız

KONU : TMK m. 598 gereğince mirasçılık belgesi verilmesi

AÇIKLAMALAR:

Babam/Eşim [•] tarihinde vefat etmiş olup geriye mirasçılığı olarak ben ve [•] kalmış bulunmaktayız. Gerekli intikal işlemleri için mirasçılık belgesi talebi zorunluluğu doğmuştur.

MADDİ DAYANAK : Nüfus kayıtlarının celbi, ölen kişinin TC Kimlik Numarası

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

Nüfus kayıtlarının celbi ile TMK'nun 589. maddesi uyarınca mirasçılık belgesinin tarafımıza verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim.

Davacı

Ad Soyad

[İmza]⁷

⁵ İlgili sulh hukuk mahkemesinin numarası (Örn: 10. Sulh Hukuk Mahkemesi Hakimliği'ne) yazılır.

⁶ Davacı kısmına yukarıda belirtilen bilgilerinizi yazınız.

⁷ Dilekçenin altına adınızı, soyadınızı yazarak imza atınız.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİ
(VERGİ SORUMLULARI İÇİN)

1031 B

1
VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

2
İL - İLÇE

VERGİLENDİRME DÖNEMİ				YILI :.....	
OCA	NIS	TEM	EKİ		
ŞUB	MAY	AĞU	KAS		
MAR	HAZ	EYL	ARA		

3 Olay Kayıt ve Hes. Def. Sıra No.
(Vergi Dairesince Doldurulacaktır.)

TABLO - 1		VERGİ SORUMLUSUNUN KİMLİK VE ADRES BİLGİLERİ			
4	Vergi Kimlik Numarası		T.C. Kimlik No.		
5	Soyadı				
6	Adı	Unvanı			
7	Kanuni Merkez veya İşyeri Adresi	Mah./Semt			
		Cadde / Sokak		Posta Kodu	
		Kapı No.	Daire No.	İl / İlçe	
	Cep Tel. No.		Tel No. (İs)		Fax No.
			(Alan Kodu)		(Alan Kodu)

TABLO - 2		TAHAKKUKA ESAS İCMAL CETVELİ			
		Veraset ve İntikal Vergisi		Damga Vergisi	
		(YTL)	(YKr)		
Matrah (*)	1			1	
Ödenecek (**)	4			4	
				(YTL)	(YKr)

BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER		VERGİ SORUMLUSUNUN	
Adet	Türü	Soyadı	
	Yanışma ve Çekilişe İlişkin İzin Yazısının Örneği	Adı	
	Duyuru, Broşür	İmzası	
	Kazananlar Listesi	Tarih / /

(*) Bu satıra kendisine ödeme yapılanlara ait bildirim (3 No.lu Tablonun) vergi matrahı sütununun toplamı yazılacaktır.

(**) Bu satıra kendisine ödeme yapılanlara ait bildirim (3 No.lu Tablonun) kesilen V.İ.V. sütununun toplamı yazılacaktır.

TABLO - 3 KENDİSİNE ÖDEME YAPILANLARA AİT BİLDİRİM (*)										
Sıra No.	Adı Soyadı	İntikal Eden Malın Cinsi	Gayrisafi Tutar (**)		İstisna Tutarı		Verginin Matrahı		Kesilen V.İ.V. (%10)	
			(YTL)	(YKr)	(YTL)	(YKr)	(YTL)	(YKr)	(YTL)	(YKr)
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
TOPLAM										

(*) Bu tablodaki satırların yeterli olmaması halinde, tablo muhteviyatına uygun olarak hazırlanacak liste eklenecektir. Kazanılan ikramiyenin istisna haddinin altında kalması halinde, bu ikramiyelere ilişkin bilgilere tabloda yer verilmeyecektir.

(**) Gayrisafi tutar; kazanılan ikramiyenin nakdi olarak ödenmesi halinde bu tutarı, aynı olarak ödenmesi halinde ise mal veya hizmetin fatura tutarı ile ikramiyevi ödeyenler tarafından üstlenilen vergi ve masraf toplamını ifade eder.